

Zabawna praca, pracowita zabawa

scenariusz lekcji etyki dla uczniów klas IV–V szkół podstawowych

Cele

- Uczniowie odróżniają pracę od zabawy.
- Uczniowie dostrzegają, że praca może dostarczyć radości.
- Uczniowie rozumieją, że praca i zabawa są elementami zrównoważonego życia.

Metody i formy pracy

- Czytanie fragmentu tekstu
- Dyskusja
- Zabawa ruchowa
- Eksperyment myślowy

Przebieg lekcji

Czytamy fragment bajki Pinokio:

Trzeba wam wiedzieć, że Pinokio wśród swoich przyjaciół miał jednego szczególnie ulubionego i drogiego kolegę imieniem Romeo, którego jednak wszyscy przezywali „Knotem” z powodu chudej i suchej figurki, zupełnie podobnej do knota w lampce nocnej. Knot był największym próżniakiem i urwisem w całej szkole, ale Pinokio strasznie go lubił. [...]

– Co tu robisz? – zapytał Pinokio, podchodząc do niego. [...]

– Jadę do pewnej krainy... która jest najpiękniejszą krainą na tym świecie, istnym rajem Próżniaków.

– A jak się nazywa ten kraj?

– Kraina Zabawek. Może pojedziesz ze mną?

– Ja? O, nie!

– To źle, mój Pinokio! Jeżeli nie pojedziesz, będziesz żałował, wierzaj mi. Gdzież znajdziesz kraj bardziej odpowiedni dla chłopców takich jak my? Tam nie ma szkół, tam nie ma nauczycieli, tam nie ma książek. W tym błogosławionym kraju nikt nie musi się uczyć. W czwartki nie ma nauki, a cały tydzień składa się z sześciu czwartków i jednej niedzieli. Wyobraź sobie, że zimowe wakacje zaczynają się tam pierwszego stycznia, a kończą się ostatniego grudnia. Oto kraj, który mi się naprawdę podoba! Takie powinny być wszystkie kraje cywilizowane!

- *A co się robi przez cały dzień w tej Krainie Zabawek?*
- *Wszyscy bawią się i baraszkują od rana do wieczora. Wieczorem idzie się spać, a raniem zaczyna się na nowo. Cóż ty o tym sądzisz?*
- *Hm... – mruknął Pinokio i z lekka potrząsnął głową, jak gdyby chciał powiedzieć: „Ja bym też chętnie zakosztował takiego życia”...*
- *No, więc pojedziesz ze mną? Tak czy nie?*

Carlo Collodi, Pinokio

Pytania do dyskusji

- Czy przebywanie w Krainie Zabawek mogłoby się stać monotonne i się znudzić?
- Dlaczego marzymy o takich krainach?
- Czy lenistwo jest zawsze czymś złym?
- Czy jeśli praca staje się zabawna i przyjemna, to przestaje być pracą?
- Co by się stało, gdyby ludzie tylko pracowali i nigdy się nie bawili?
- Czy zabawa przestaje nią być, gdy nas męczy?
- Co myślisz o przejęciu pracy przez roboty i uwolnieniu od niej ludzkości? Czy to możliwe? Co wtedy zrobiliby ze swoim czasem ludzie?
- Dlaczego bardzo bogaci ludzie dalej pracują, choć mogliby się już tylko bawić?
- W jaki inny sposób, oprócz wypłaty pieniędzy, człowiek może być nagradzany za pracę?
- Czy jeśli ktoś pracuje za darmo, jako wolontariusz, to jest to praca czy misja?
- Co to jest pasja w wykonywaniu pracy?

Zabawa ruchowa

Prosimy uczniów, by stanęli na baczność i podnieśli ręce do góry, następnie przywiedli ręce do boków, po czym opuścili – i tak kilka razy. Potem prosimy o podniesienie ręki i nogi jednocześnie (można wykonywać te ćwiczenia według dowolnego wariantu; chodzi tu też o kilka minut aktywności w celu rozruszania dzieci). Następnie prosimy, by dzieci robiły ćwiczenie tak, jak chcą, lub ruszały się w sposób dowolny.

Refleksja po ćwiczeniu

- Które z ćwiczeń, kierowane czy dowolne, było przyjemniejsze i dlaczego?
- Dlaczego nakaz wydany z góry często powoduje w nas opór i niechęć do działania?
- Czy gdyby nie było „szefów”, w ogóle można by było kogoś zmusić do pracy?

Prosimy ucznia o odczytanie cytatu

„Wybierz pracę, którą kochasz, a nie będziesz musiał pracować nawet przez jeden dzień w swoim życiu”. Konfucjusz

Eksperyment myślowy

Wyobraźcie sobie sytuację z przyszłości. Ludzie pracują z innych powodów niż dzisiaj. Chcą być częścią społeczeństwa, ale nie muszą w ogóle myśleć o utrzymaniu, bo wszystkiego mają pod dostatkiem. Jednak rząd, żeby zapobiec wpadaniu ludzi w apatię i nudę, nakazał, by każdy wybrał sobie sensowne zajęcie. Pomyśl, jaką pracę byś najchętniej wykonywał w takiej sytuacji? Możesz wymyślić zawód przyszłości, który jeszcze nie istnieje (lub o nim nie słyszałeś).

